

Zilveren Kruis Zorgkantoor

Datum 23 mei 2016

Onderwerp Position Paper Zilveren Kruis, Rondetafelgesprek inzake de kleinschalige zorg. Tweede kamer, 25 mei 2016.

Een constante in de zorg is verandering. In een snel veranderende omgeving staat de zorgsector voor een grote uitdaging: het leveren van meer en betere zorg tegen lagere kosten. De vele veranderingen scheppen onzekerheid voor alle partijen: verzekerden, patiënten en cliënten, zorgverzekeraars en zorgaanbieders, klein en groot.

Zorgverzekeraar Zilveren Kruis heeft ruim 4 mln. klanten in de Zvw. Zilveren Kruis Zorgkantoor koopt zorg in voor alle inwoners in 10 zorgkantoorregio's. Het perspectief van de klant is voor Zilveren Kruis het startpunt van onze zorginkoop. Vanuit onze ambitie om klanten de beste zorg te bieden, kopen wij een gevarieerd aanbod aan zorg in, dat aansluit op de zorgvraag van onze klanten. Kwaliteit en doelmatigheid staan daarbij voorop, niet de omvang van een zorgaanbieder.

Inkopen voor de klant

Zilveren Kruis onderschrijft de opvatting van de initiatiefgroep 'Wie het kleine niet eert' dat de kwaliteit leidend is en de cliënt of patiënt centraal staat. In de Zvw is het inkoopbeleid van oudsher aanbodgericht, op specifieke zorgsegmenten zoals huisartsenzorg of medisch specialistische zorg. Zilveren Kruis koopt nu in op basis van zogenaamde 'zorgmodules' waarin specifieke aandoeningen (bijvoorbeeld depressie of oncologie) of doelgroepen met een speciale zorgvraag (bijvoorbeeld ouderen of mensen met obesitas) centraal staan. Daarvoor onderzoeken wij - samen met zorgaanbieders, zorgprofessionals en patiëntenorganisaties - welke behoefte onze klanten hebben en hoe Zilveren Kruis daarin kan voorzien.

In de Wlz werken de zorgkantoren vanuit een landelijk uniform inkoopkader. Dit landelijk inkoopkader vormt tevens de basis voor het inkoopbeleid van de individuele zorgkantoren. Voor het jaar 2016 zetten de zorgkantoren gezamenlijk en in lijn met de wens van cliëntenorganisaties, het ministerie van VWS en zorgaanbieders - nadrukkelijker in op vernieuwing in de zorginkoop, kwaliteit en cliëntgerichtheid.

Daar waar de zorg niet aansluit op de specifieke behoefte van klanten, kunnen zij - binnen de voorwaarden - in de Wlz en de Zvw gebruikmaken van het PGB. Dit biedt extra mogelijkheden voor de klant om de zorg naar eigen inzicht te organiseren en afspraken te maken met formele en informele zorgverleners. In de Zvw kan de klant ook kiezen voor een restitutieverzekering.

Langdurige zorg

In de langdurige zorg wil Zilveren Kruis zijn klanten terzijde staan met passende oplossingen om zo lang als wenselijk en mogelijk, waardig zelfstandig te blijven wonen. De wijkverpleegkundige geven wij een stevige positie om vanuit zijn of haar deskundigheid verantwoordelijkheid te nemen voor zorg in de wijk. Door de versnippering in het aanbod te verminderen, kan de samenwerking en afstemming van zorg rond klanten beter tot stand kan komen. Vooral in de ouderenzorg die dwars door alle domeinen heen loopt, is dit relevant.

In de Wlz verwachten wij onder invloed van landelijk beleid en wijzigende voorkeuren van klanten een daling in de vraag naar intramurale zorg. Dit betekent dat zorginstellingen intramurale capaciteit afbouwen of geschikt maken voor individuele verhuur van appartementen aan cliënten.

De afbouw kan meer impact hebben op de ene dan op de andere zorgaanbieder en is afhankelijk van verschillende factoren zoals de klantpopulatie, of de zorgvormen die een instelling biedt. Een andere ontwikkeling in de Wlz die impact heeft op zorgaanbieders is de verdere uitrol van persoonsvolgende bekostiging. Dit leidt tot meer onzekerheid voor reeds gecontracteerde zorgaanbieders en zeker ook tot kansen voor nieuwe, innovatieve zorgaanbieders. In de intramurale zorg geven we in 2016 een initiële budgetgarantie om de financiële onzekerheid die persoonsvolgende bekostiging met zich meebrengt, te beperken. Klantbewegingen bepalen welke aanvullende afspraken in de loop van het jaar worden gemaakt. Voor de leveringsvormen VPT, MPT en Behandeling MPT hangt het volume per zorgaanbieder volledig af van de keuze die cliënten maken. De initiatiefgroep 'Wie het kleine niet eert' pleit voor cliënt- of persoonsvolgende financiering. Wij zien naast kansen ook risico's voor kleinere zorgaanbieders als in 2017 het 'geld-volgt-klant' principe breder wordt toegepast. Hebben zij bijvoorbeeld voldoende wendbaarheid en deskundigheid om strategisch met hun vastgoed om te gaan?

Bij wie kopen wij zorg in?

Zilveren Kruis koopt een breed en gevarieerd aanbod van zorg in om aan de zorgvraag van onze klanten te kunnen voldoen. Nieuwe aanbieders met een duidelijk onderscheidend zorgaanbod en toegevoegde waarde voor de klant komen in aanmerking voor een contract.

In de wijkverpleging biedt Zilveren Kruis kleine zorgaanbieders die voor minder dan € 350.000 zorg aan onze verzekerden leveren, een standaard contract aan. Hiermee beperken wij de administratieve lasten voor de zorgaanbieders. Ook maken veel zorgaanbieders in de wijkverpleging gebruik van de mogelijkheid om niet-gecontracteerde zorg te leveren via een betaalovereenkomst, of via het PGB.

In de Wlz hanteert Zilveren Kruis Zorgkantoor in 2016 een omzeldrempel van € 50.000 per zorgaanbieder om voor een contract in aanmerking te komen. Uitzondering hierop zijn zorgaanbieders die in 2015 voor het eerst gecontracteerd zijn. Deze hebben tot 1 juni 2016 de gelegenheid om de ondergrens te behalen. De staatssecretaris heeft in de vernieuwingsagenda Wlz 'Waardig leven met zorg' gezegd dat hij samen met de zorgkantoren ruimte wil creëren voor verdere vernieuwing van het zorgaanbod. Binnen de contracteeruimte heeft dat uiteraard gevolgen heeft voor bestaande aanbieders.

Zilveren Kruis ziet dat de positie van kleine zorgaanbieders door een aantal veranderingen zoals de extramuralisering in de Wlz problematisch kan zijn. In de rapporten waar de initiatiefgroep 'Wie het kleine niet eert' in de petitie naar verwijst, zien we ook veel redenen voor optimisme. Vooral de flexibiliteit maakt kleine zorgorganisaties geschikt om snel in te spelen op de vele veranderingen zoals de toenemende mondigheid en veranderende zorgvraag van klanten. Kleine zorgaanbieders kunnen de komende jaren hun aandeel in de langdurige zorg sterk uitbreiden onder invloed van de persoonsvolgende bekostiging in de Wlz. Voor Zilveren Kruis spelen naast een breed zorgaanbod ook andere factoren een rol bij de zorginkoop. Zo is een goede organisatie, samenwerking en samenhang in het zorgaanbod een wezenlijk bestanddeel van de kwaliteit van zorg. Een grote mate van versnippering in het zorgaanbod draagt hier niet aan bij. Als zorgverzekeraar en zorgkantoor proberen we een goede balans te vinden tussen de verschillende belangen.